

Traducerea acestei pagini a fost generată prin traducere automată [\[Link\]](#). Traducerile automate pot conține erori care pot reduce claritatea și exactitatea; Ombudsmanul nu își asumă răspunderea pentru eventuale discrepanțe. Pentru cele mai fiabile informații și securitate juridică, vă rugăm să consultați versiunea sursă din engleză, linkul de mai sus. Pentru mai multe informații, vă rugăm să consultați [politica noastră lingvistică și de traducere \[Link\]](#).

Decizia Ombudsmanului European de închidere a anchetei sale privind plângerea 297/2013/(RA)FOR împotriva Comisiei Europene

Decizie

Caz 297/2013/FOR - Deschis la 12/03/2013 - Decizie din 19/12/2013 - Instituțiile vizate
Comisia Europeană (Soluționate de instituție) | Comisia Europeană (Nu se justifică investigații suplimentare) |

Plângerea se referă la numirea din nou în funcție a președintelui Comitetului ad-hoc de etică al Comisiei. Acest comitet este format din trei persoane care nu sunt angajate în prezent de Comisie. Rolul său este de a consilia Comisia cu privire la aspectele etice care apar în punerea în aplicare a Codului de conduită al Comisiei pentru comisari. În special, Comitetul oferă consiliere cu privire la aspectele etice atunci când un fost comisar dorește să ocupe un loc de muncă.

Ombudsmanul a remarcat că președintele se află într-un conflict de interese, având în vedere că a lucrat, de asemenea, în calitate de avocat care reprezintă interesele clienților din sectorul privat în fața Comisiei. Ea constată că numirea din nou de către Comisie a președintelui a creat o situație în care președintele se va pronunța, în fapt, cu privire la perspectivele de angajare viitoare ale comisarilor care, pe baza pozițiilor lor actuale, au avut o influență enormă asupra chestiunilor cu consecințe majore pentru clienții privați ai președintelui.

În consecință, Ombudsmanul a constatat că interesele private ale președintelui erau de așa natură încât puteau avea un impact negativ asupra modului în care acesta și-a exercitat rolul de președinte al comitetului.

Nu a fost necesar ca Ombudsmanul să facă vreo recomandare Comisiei, întrucât Comisia l-a înlocuit pe președinte înainte de finalizarea anchetei Ombudsmanului.

Cu privire la istoricul plângerii

1. Comisia Europeană este gardianul tratatelor. Dar cine păzește gardianul? Desigur, instanțele UE și Ombudsmanul o fac. De asemenea, Comisia și-a instituit propriile mecanisme de control și echilibru. Un astfel de mecanism este Comitetul ad-hoc de etică al Comisiei [1]. Comitetul ad-hoc de etică, care este compus din trei persoane care nu lucrează în prezent în cadrul Comisiei, emite avize către Comisie cu privire la chestiunile etice generale care apar în legătură cu interpretarea Codului de conduită al Comisiei pentru comisari [2]. Comitetul ad-hoc de etică are, de asemenea, sarcina specifică de a furniza Comisiei un aviz cu privire la aspectele etice care pot apărea atunci când un comisar dorește să preia un loc de muncă după părăsirea Comisiei. Comisia decide, ținând seama de constatările Comitetului său ad-hoc de etică, dacă locul de muncă planificat ar putea submina integritatea Comisiei [3].

2. La 8 februarie 2013, reclamanții, trei ONG-uri cunoscute sub numele de LobbyControl, Corporate Europe Observatory și Corporate Accountability International, s-au plâns Ombudsmanului cu privire la numirea unuia dintre cei trei membri ai Comitetului ad-hoc pentru etică [4]. Aceștia au explicat Ombudsmanului că, la 14 ianuarie 2013, au contactat Comisia pentru a-și exprima îngrijorarea cu privire la numirea din nou a respectivului membru al Comitetului ad-hoc pentru etică (în timp ce reclamantul a identificat această persoană în declarațiile sale publice cu privire la această chestiune, Ombudsmanul se va referi pur și simplu la această persoană ca deputat A). Reclamanții au subliniat Comisiei că articolul 4 din decizia Comisiei de instituire a Comitetului ad-hoc de etică prevede că membrii Comitetului ad-hoc de etică trebuie să demonstreze „*independența, un bilanț impecabil al comportamentului profesional, precum și o cunoaștere solidă a cadrului juridic existent și a metodelor de lucru ale Comisiei*”. Reclamanții au remarcat că membrul A, un funcționar de rang înalt pensionat al Comisiei, lucrează în prezent pentru o firmă de avocatură majoră care oferă servicii de lobby clienților săi pe probleme legate de UE. Acesta a adăugat că cabinetul de avocatură nu s-a înscris în Registrul de transparență al Comisiei-Parlamentului. Reclamanții au pus astfel sub semnul întrebării independența și comportamentul profesional al membrului A și au solicitat Comisiei să își reconsidere decizia de a-l numi din nou pe membrul A ca membru al Comitetului său ad-hoc de etică. Atunci când Comisia a refuzat, reclamanții s-au adresat Ombudsmanului.

Obiectul anchetei

3. Reclamanții susțin că:

- Decizia Comisiei de a-l numi din nou pe unul dintre membrii comitetului său ad-hoc de etică încalcă articolul 4 din decizia Comisiei din 2003 de instituire a Comitetului ad-hoc de etică.
- Activitățile Comitetului de etică ad-hoc nu sunt suficient de transparente.

4. Reclamanții susțin că:

- Comisia ar trebui să revoce numirea respectivă și să numească un înlocuitor care îndeplinește și pare să îndeplinească cerința de independență.
- Comisia ar trebui să introducă o politică proactivă de transparență: (a) publicarea online a CV-urilor și a declarațiilor de interese ale membrilor Comitetului ad-hoc de etică, așa cum este

cazul consilierilor speciali ai Comisiei; (b) îmbunătățirea transparenței online atât în ceea ce privește membrii Comitetului de etică ad-hoc, cât și deciziile acestuia.

- Pentru a se asigura că deciziile privind etica comisarilor sunt cu adevărat independente, Comisia ar trebui, pe termen lung, să înființeze un comitet de etică independent, cu un mandat mai larg și mai bine definit decât comitetul existent, care să se ocupe în principal de aspectele postangajare. Acest comitet ar trebui să fie pe deplin independent și compus din experți în etica administrației publice.

Ancheta

5. Reclamanții au înaintat plângerea Ombudsmanului la 8 februarie 2013. Ombudsmanul a solicitat Comisiei să prezinte un aviz cu privire la plângere până la 30 iunie 2012. În scrisoarea sa de deschidere a anchetei, Ombudsmanul a solicitat Comisiei să prezinte observații cu privire la următoarele întrebări:

1) dacă membrul A îndeplinește criteriile necesare prevăzute la articolul 4 din Decizia Comisiei din 2003 de instituire a Comitetului ad-hoc de etică, care prevede că numirea membrilor necesită „independența lor, o evidență impecabilă a comportamentului profesional, precum și cunoașterea temeinică a cadrului juridic existent și a metodelor de lucru ale Comisiei”. În special, Ombudsmanul a solicitat Comisiei să ia în considerare:

a) necesitatea de a lua în considerare posibila apariție a conflictelor de interese în ceea ce privește acest membru al Comitetului de etică ad-hoc;

b) faptul că firma de drept pentru care lucrează nu s-a înscris în Registrul de transparență;

c) independența sa în evaluarea potențialelor conflicte de interese care implică foști comisari;

d) lipsa de informații a Comisiei cu privire la identitatea clienților cabinetului de avocatură menționat mai sus.

2) dacă activitățile Comitetului de etică ad-hoc și interesele membrilor săi sunt suficient de transparente.

3) Comisia ar trebui să înființeze un comitet de etică independent, cu un mandat mai larg și mai bine definit decât comitetul existent, care se ocupă în principal de aspectele postangajare.

6. La 8 mai 2013, reclamanții au contactat Ombudsmanul pentru a ridica două chestiuni suplimentare legate de anchetă, și anume:

Rolul pe care membrul A l-ar fi jucat într-o investigație a OLAF care a condus la demisia comisarului Dalli din Comisie;

2) Reclamantul a declarat, de asemenea, că a aflat că membrul A oferă consiliere, în calitate de

avocat, industriei tutunului. Reclamanții afirmă că aceasta reprezintă o încălcare a orientărilor de punere în aplicare prevăzute la articolul 5.3 din Convenția-cadru a OMS pentru controlul tutunului.

7. Ombudsmanul a adus apoi aceste chestiuni suplimentare în atenția Comisiei și a solicitat acesteia să le abordeze în avizul său.

8. La 23 iulie 2013, Comisia a transmis avizul său Ombudsmanului. Ombudsmanul a transmis avizul Comisiei reclamanților. Aceștia au prezentat Ombudsmanului observații cu privire la acest aviz la 15 septembrie 2013.

9. La 26 noiembrie 2013, Ombudsmanul a trimis o scrisoare vicepreședintelui Șefčovič al Comisiei în care prezenta raționamentul care ar putea sprijini un posibil proiect de recomandare viitor adresat Comisiei, solicitând înlocuirea membrului A.

10. La 18 decembrie 2013, Comisia, în briefingul său de presă de la prânz, a declarat că a decis să îl înlocuiască pe deputatul A în calitate de membru al Comitetului ad-hoc pentru etică.

Analiza și concluziile Ombudsmanului

A. Afirmatii și afirmații conexe privind numirea din nou a membrului A în comitetul ad-hoc de etică

Argumente prezentate Ombudsmanului

11. Reclamanții au susținut, în plângerea lor adresată Ombudsmanului, că decizia Comisiei de a-l numi din nou pe membrul A în Comitetul ad-hoc pentru etică a încălcat articolul 4 din decizia Comisiei din 2003 de instituire a Comitetului ad-hoc de etică, care prevede că numirea membrilor necesită „independență, o evidență impecabilă a comportamentului profesional, precum și o cunoaștere temeinică a cadrului juridic existent și a metodelor de lucru ale Comisiei”. Reclamanții au susținut că membrul A nu deține nici nivelul de independență, nici bilanțul impecabil al comportamentului profesional necesar pentru îndeplinirea acestor criterii.

12. Reclamanții au observat că membrul A este în prezent avocat corporativ/lobbyist într-o firmă de avocatură multinațională majoră. Ei au adăugat că site-ul firmei de avocatură în care lucrează informează potențialii clienți că firma de avocatură oferă un „amestec de expertiză juridică și politică” și că firma de avocatură poate asista la „abordarea guvernului sau a instituțiilor UE... consiliere cu privire la procesul parlamentar și politic, precum și redactarea și depunerea amendamentelor la legislația propusă”. Site-ul web al cabinetului de avocatură a descris, de asemenea, membrul A ca fiind specializat în politicile Comisiei Europene, dreptul comunitar și dreptul concurenței, comerțul, sectorul bancar, fiscalitatea și relațiile guvernamentale și politica publică. Reclamantul a susținut că termenii „relații guvernamentale și

politici publice” sunt sinonimi cu serviciile de lobby.

13. Reclamanții au adăugat că, atunci când, în 2007, membrul A și-a părăsit postul în cadrul Comisiei pentru a lucra pentru cabinetul de avocatură, Comisia a aprobat mutarea sa la cabinetul de avocatură, cu condiția să nu facă lobby pe lângă foștii colegi sau să se ocupe de cazuri care implică departamentul său anterior timp de un an. Reclamanții au remarcat, de asemenea, că firma de avocatură în care lucrează deputatul A nu s-a înregistrat în Registrul de transparență voluntar al UE, în ciuda faptului că oferă servicii de lobby. Aceasta înseamnă, potrivit reclamanților, că este imposibil să se vadă pentru ce clienți lucrează membrul A și colegii săi. Reclamanții au concluzionat apoi că faptul că deputatul A lucrează pentru o firmă de avocatură care oferă servicii de lobby, dar care nu s-a înscris în Registrul de transparență, pune sub semnul întrebării dacă deputatul A are o „recordare impecabilă a comportamentului profesional” în ceea ce privește etica și activitățile de lobby.

14. Reclamanții au dat exemple de reuniune a deputatului A cu funcționari din cadrul Serviciului juridic al Comisiei în septembrie 2011 și septembrie 2012 pentru a reprezenta interesele unei societăți din sectorul tutunului. Reclamanții au informat Ombudsmanul că Comisia a scris reclamanților, insistând ca contactele deputatului A cu Serviciul juridic al Comisiei să se limiteze la aspecte juridice legate de „Directiva privind tutunul” și că, prin urmare, aceste contacte nu constituie „lobbying”. Reclamanții au remarcat, în acest sens, că expertiza juridică este necesară și utilizată în activitățile de lobby tot timpul, iar utilizarea limbajului juridic sau argumentarea cu privire la interpretarea textului juridic este o strategie comună de lobby.

15. Reclamanții au susținut că rolul membrului A care reprezintă o societate din tutun (și alți clienți corporativi) ridică îndoieli cu privire la independența sa și la capacitatea sa de a evalua în mod riguros potențialele conflicte de interese și de a aprecia dacă foștii comisari care se mută în locuri de muncă din sectorul privat de lobby sunt adecvate sau nu, dacă ar trebui impuse condiții și restricții și, în caz afirmativ, care dintre acestea ar trebui impuse. Reclamanții au susținut că, în ceea ce privește un rol în cadrul unui organism consultativ în materie de etică, a cărui integritate și transparență sunt esențiale pentru încrederea publică în Comisia Europeană, apariția conflictelor de interese este deosebit de importantă. Este de bun simț, a afirmat reclamantul, să considerăm că este „extrem de remarcabil”, că membrul A poate schimba rolurile, de la rolul său în Comitetul ad-hoc de etică, la rolul său de reprezentare a clienților privați în ceea ce privește chestiunile legate de UE. Aceasta ridică, cu siguranță, întrebări cu privire la independența deputatului A în calitate de „consilier de etică de top al UE”.

16. Reclamanții au afirmat că, din moment ce nu se poate concepe că nu există nicio altă cifră, cu expertiza relevantă, dar fără o astfel de independență și un comportament profesional contestate, care ar putea face parte din Comitetul ad-hoc de etică, nu a fost justificată numirea din nou a membrului A în această poziție.

17. Reclamanții au afirmat apoi că, deși este posibil ca Comitetul ad-hoc de etică să nu fi fost încă invitat să evalueze alte aspecte etice decât chestiunea post-angajare a comisarilor, acest lucru nu înseamnă că nu are potențialul de a face acest lucru. Aceștia au afirmat că, de exemplu, dacă problemele care au condus la demisia comisarului Dalli ar fi fost transferate

Comitetului ad-hoc pentru etică, și nu OLAF, membrul A, o persoană care reprezintă o societate din tutun, ar fi evaluat un caz care se axează pe ceea ce reclamantul numește „un scandal de lobby în industria tutunului”. Aceștia au afirmat că, în orice caz, în cazul în care Comisia alege să facă uz de posibilitatea de a solicita Comitetului ad-hoc de etică consiliere cu privire la aspecte etice mai ample (și anume, cazuri care nu se referă numai la conflictele de interese postangajare), independența deputatului A ar deveni imediat o problemă, în special în măsura în care rămâne neclar cine sunt clienții membrului A și ai cabinetului de avocatură pentru care lucrează.

18. Reclamanții au insistat apoi asupra faptului că Comisia ar fi trebuit să evalueze membrul A pentru potențiale conflicte de interese. Fără a ști ale cui interese îl reprezintă membrul A, în calitate de avocat sau lobbyist, nu este clar cum ar fi putut Comisia să facă acest lucru.

19. Reclamanții au remarcat, de asemenea, că Comisia a răspuns preocupărilor lor, menționând următoarele:

„Activitatea membrului A în calitate de consilier juridic la, un cabinet de avocatură care prestează servicii, printre altele, în domeniul dreptului european, nu afectează independența acestuia în calitate de membru al Comitetului ad-hoc de etică. Faptul că [o societate majoră din domeniul tutunului] se numără printre un număr mare de clienți [numele cabinetului de avocatură] și că [membrul A] a oferit consultanță juridică acestei societăți nu afectează independența Comitetului ad-hoc de etică și nici pe cea a [membrului A] în exercitarea mandatului său de membru al acestui comitet. În ceea ce privește furnizarea de consultanță juridică întreprinderilor, [membrul A] are obligația de a respecta normele aplicabile profesiei de avocat. Atunci când acționează în calitate de membru al Comitetului și contribuie împreună cu ceilalți membri la avizele care urmează să fie transmise Comisiei, acesta acționează în deplină independență. Mandatele membrilor Comitetului au fost prelungite datorită cunoașterii aprofundate a instituțiilor UE și a demonstrației anterioare a independenței în acest rol. Comisia este convinsă că, în cazul în care un membru al Comitetului se confruntă cu un risc de conflict de interese care îi afectează independența în exercitarea mandatului său, acest membru îi va informa imediat pe ceilalți membri ai Comitetului și pe Comisie pentru a proteja imparțialitatea și independența Comitetului.”

20. Reclamanții au susținut că acest răspuns arată că Comisia se bazează în întregime pe „integritatea prezumată” a membrilor Comitetului ad-hoc de etică, care este exact ceea ce este în discuție. Ei au susținut că, prin urmare, nu consideră că acest răspuns este adecvat.

21. În plus, în ceea ce privește declarația din răspunsul Comisiei cu privire la „demonstrarea anterioară a independenței” de către membrii Comitetului ad-hoc de etică, reclamanții au subliniat că Comitetul ad-hoc de etică, sub președinția membrului A, nu a adoptat, în cursul mandatului de trei ani anterior, un fel de abordare strictă în ceea ce privește reglementarea cazurilor de tip „uși turnante” care să justifice o astfel de afirmație.

22. În plus, în ceea ce privește declarația din răspunsul Comisiei, că membrii Comitetului ad-hoc de etică „ar informa imediat ceilalți membri ai comitetului și ai Comisiei, în cazul în care

se confruntă cu un risc de conflict de interese”, reclamanții au afirmat că nu este clar dacă aceasta este doar o ipoteză optimistă sau dacă există norme interne care prevăd momentul și modul în care membrii trebuie să facă acest lucru. Reclamanții au afirmat că nu este clar dacă acest lucru s-a întâmplat vreodată, în cei nouă ani de la înființarea Comitetului ad-hoc de etică. În caz contrar, declarația Comisiei este departe de a fi liniștitoare. Aceștia au adăugat că recurgerea la inițiativa voluntară a membrilor Comitetului ad-hoc de etică este, cu siguranță, insuficientă pentru a evita riscul de conflicte de interese și pentru a asigura independența membrilor Comitetului ad-hoc de etică.

23. Reclamanții au adresat, de asemenea, o întrebare pe care au adresat-o Comisiei cu privire la aspectul dacă membrul A, în calitatea sa de membru al Comitetului ad-hoc de etică, a consiliat cu privire la orice decizii referitoare la foștii comisari care s-au mutat la societăți care erau clienți ai cabinetului de avocatură în care lucra membrul A. Acest lucru ar constitui un conflict de interese clar pentru membrul A. Cu toate acestea, Comisia a declarat că „nu dispune de informații privind identitatea vreunui cabinet de avocatură care oferă consultanță societăților care pot angaja foști comisari”. Aceștia au remarcat, de asemenea, Comisia că „faptul că una dintre entitățile private pentru care lucrează în prezent un fost comisar ar putea fi un client al unei societăți de avocatură sau al unei alte firme de avocatură nu implică niciun risc de conflict de interese sau de incompatibilitate în ceea ce privește obligațiile prevăzute în tratat sau în Codul de conduită al comisarilor.” Reclamanții au declarat că nu consideră că acesta este un răspuns satisfăcător. Este destul de evident că, în cazul în care un comisar dorește să se mute la o societate care este client privat al firmei pentru care lucrează membrul A, există un risc prima facie de conflict de interese.

24. La 8 mai 2013, reclamanții au contactat Ombudsmanul pentru a ridica probleme suplimentare legate de ancheta Ombudsmanului. Ombudsmanul a adus apoi aceste chestiuni suplimentare în atenția Comisiei și a solicitat acesteia să le abordeze în avizul său. În concluzie, reclamanții l-au informat pe Ombudsman că au apărut dovezi suplimentare, dintr-un raport OLAF divulgat cu privire la problemele care au condus la demisia fostului comisar Dalli, care a adăugat preocupărilor lor că apartenența membrului A la Comitetul ad-hoc de etică este de neconceput din punct de vedere politic și inacceptabilă din punct de vedere moral. Aceștia au afirmat că raportul OLAF arată că o societate din sectorul tutunului care a depus plângerea la Comisia Europeană a declanșat investigația OLAF și că această societate din tutun a fost asistată de membrul A (care a stabilit contactul cu un înalt funcționar al Comisiei în acest context). Reclamanții susțin astfel că deputatul A a jucat un rol esențial în evenimentele care au condus la demisia fostului comisar Dalli. Acest rol ilustrează, au afirmat ei, un conflict de interese inacceptabil în următoarele moduri.

25. Reclamanții au observat că societatea producătoare de tutun a contactat membrul A pentru consiliere cu privire la modul de soluționare a problemei, deoarece era client al membrului A. În numele lor, deputatul A a contactat apoi un funcționar foarte înalt, care, la rândul său, a transmis plângerea către OLAF. În tot acest timp, membrul A a făcut parte din Comitetul ad-hoc de etică, care are sarcina nu numai de a oferi consiliere comisarilor care primesc oferte de locuri de muncă atunci când părăsesc Comisia, ci și de a solicita președintelui Comisiei să emită avize cu privire la orice chestiune etică generală referitoare la interpretarea Codului de

conduită al comisarilor. Prin urmare, se poate concepe, potrivit reclamanților, că președintele Comisiei ar fi putut înainta plângerea societății producătoare de tutun Comitetului ad-hoc de etică. Acest lucru l-ar fi pus pe membrul A într-un conflict de interese absurd.

26. Reclamanții au susținut că informațiile privind rolul membrului A în (ceea ce reclamanții numesc) „afacerea Dalli”, dezvăluită în raportul OLAF divulgat, evidențiază preocuparea inițială a reclamanților că, atunci când este vorba de un organism consultativ în materie de etică, a cărui integritate și transparență sunt esențiale pentru încrederea publică în Comisie, apariția conflictelor de interese este deosebit de importantă. Aceștia au adăugat că, întrucât membrul A lucrează pentru un lobby/firmă de drept, cu clienți corporativi nedivulgați, independența sa este fundamental discutabilă, la fel ca și capacitatea sa de a consilia în mod adecvat Comisia cu privire la conflictele de interese în cazurile de tip „uși turnante” și cu privire la orice problemă etică generală privind interpretarea Codului de conduită al comisarilor. În acest context, reclamanții au solicitat din nou Comisiei să revoce numirea membrului A în cadrul Comitetului ad-hoc de etică.

27. Atunci când reclamanții au adus în atenția Comisiei preocupările care decurg din raportul OLAF divulgat, Comisia a răspuns direct reclamanților la 19 iunie 2013. Reclamanții au furnizat Ombudsmanului o copie a scrisorii Comisiei, care a fost adăugată la dosarul Ombudsmanului. În scrisoarea respectivă, Comisia a afirmat că membrul A nu a jucat „niciun rol” în ancheta OLAF referitoare la fostul comisar Dalli. Comisia a declarat că membrul A a contactat un înalt funcționar al Comisiei în mai 2012 pentru a întreba cum ar putea societatea producătoare de tutun să informeze în mod oficial Comisia cu privire la preocupările sale. De atunci, Comisia afirmă că membrul A nu s-a implicat în această chestiune. Comisia a afirmat că nu a existat niciun impact asupra și nici o legătură cu rolul său de membru al Comitetului ad-hoc de etică și nu ar exista niciun motiv pentru a nu-l numi din nou. Comisia a afirmat în continuare că Comitetul ad-hoc pentru etică are un rol specific, și anume de a oferi consiliere cu privire la locurile de muncă ocupate de comisari pentru o anumită perioadă după ce aceștia părăsesc Comisia și cu privire la aspectele etice generale legate de Codul de conduită al comisarilor. În continuare, aceasta a arătat că, la primirea plângerii unei societăți din tutun de către Comisie, aceasta a fost transmisă OLAF, care era organismul adecvat pentru a trata astfel de plângeri. Astfel de chestiuni nu ar fi niciodată înaintate Comitetului ad-hoc de etică. Astfel, problema unui posibil conflict de interese nu a apărut niciodată. Comisia a concluzionat afirmând că nu intenționează să revoce numirea membrului A în cadrul Comitetului ad-hoc de etică.

28. În avizul său transmis Ombudsmanului, Comisia a confirmat mai întâi toate observațiile făcute de secretarul general al Comisiei în răspunsul său adresat unuia dintre reclamanți la 28 ianuarie 2013. Ulterior, Comisia a elaborat un anumit număr de puncte, astfel cum a solicitat Ombudsmanul European.

29. În ceea ce privește poziția Comisiei cu privire la necesitatea de a evita apariția unor conflicte de interese legate de membrul A, Comisia a afirmat că se angajează să promoveze etica și transparența. Acesta a adăugat că a pus în aplicare o politică de gestionare eficientă a problemei conflictelor de interese și de prevenire a apariției conflictelor de interese. Cu toate acestea, Comisia nu împărtășește îngrijorarea reclamantului cu privire la posibila apariție a

conflictelor de interese care implică oricare dintre cei trei membri ai Comitetului ad-hoc de etică.

30. Comisia a observat că reclamantul consideră că Comitetul ad-hoc de etică nu pare să îndeplinească cerințele de independență necesare. Cu toate acestea, Comisia a insistat că reclamantul nu furnizează niciun fapt precis care să le susțină evaluarea/suspiciunea. Pentru a face să apară un conflict de interese, ar fi necesar să se indice în ce situație și în ce măsură ar exista un astfel de conflict de interese. Reclamantul nu a furnizat, a susținut aceasta, niciun element factual care să justifice un conflict de interese real sau aparent în ceea ce privește situațiile evaluate de Comitetul ad-hoc de etică și avizele sale privind activitățile post-birou ale foștilor comisari.

31. În plus, cariera și profilul celor trei personalități alese ca membri ai Comitetului de etică ad-hoc sunt mai presus de orice suspiciune. Comisia a afirmat că nu poate accepta punctul de vedere al reclamantilor, care este acela de a pune sub semnul întrebării integritatea membrilor Comitetului ad-hoc de etică [5] și care invocă apariția unui conflict de interese, fără a furniza argumente întemeiate. Astfel, Comisia respinge ceea ce numește confuzia săvârșită de reclamant între integritatea unui membru al comitetului ad-hoc de etică și faptul că acesta poate oferi consiliere juridică anumitor clienți.

32. În ceea ce privește poziția Comisiei cu privire la faptul că cabinetul de avocatură pentru care lucrează deputatul A nu s-a înscris în Registrul de transparență, Comisia a afirmat că atât Comisia, cât și Parlamentul European îi încurajează pe cei care doresc să fie implicați în procesul decizional european să se înregistreze în mod voluntar în Registrul de transparență. Cu toate acestea, înregistrarea în registrul de transparență nu este obligatorie. Prin urmare, faptul că o firmă de avocatură nu s-a înregistrat nu poate fi considerat, în sine, ca punând la îndoială independența și integritatea avocaților care lucrează pentru aceste cabinete de avocatură.

33. În ceea ce privește poziția Comisiei cu privire la independența membrului A atunci când evaluează potențialele conflicte de interese care implică foști comisari, Comisia a afirmat că Comitetul ad-hoc de etică este un organism format din trei membri, care funcționează în mod colegial, a cărui misiune este, în esență, de a evalua compatibilitatea cu tratatul și cu Codul de conduită pentru comisari a activităților post-office preconizate ale foștilor comisari. În opinia Comisiei, nu au fost furnizate elemente de fundamentare (de către reclamant) pentru a susține existența unor conflicte de interese reale sau aparente în ceea ce privește situațiile evaluate de Comitetul ad-hoc de etică și avizele sale privind activitățile post-birou ale foștilor comisari.

34. În continuare, Comisia a afirmat că membrii Comitetului ad-hoc de etică acționează cu deplină independență și contribuie la analiza și avizele Comitetului ad-hoc de etică, având în vedere doar competențele Comitetului ad-hoc de etică și necesitatea de a evalua compatibilitatea activităților foștilor comisari cu tratatele și cu Codul de conduită al comisarilor. Nu există nici o legătură, nici o ingerință între lucrările Comitetului ad-hoc de etică și orice activitate profesională care oferă consultanță juridică, în calitate de avocat, clienților unui cabinet de avocatură.

35. În ceea ce privește argumentul reclamanților potrivit căruia Comisia nu dispunea de informații cu privire la identitatea clienților cabinetului de avocatură în care lucra membrul A, Comisia a declarat că nu vede niciun motiv de îngrijorare legat de faptul că nu este informată cu privire la identitatea clienților respectivului cabinet de avocatură. Aceasta a precizat că, astfel cum a explicat deja reclamantul de către Comisie, riscurile de conflicte de interese, care trebuie excluse în ceea ce privește activitățile post-office ale comisarilor, se referă la fostele portofolii ale comisarilor. Faptul că una dintre entitățile private pentru care lucrează în prezent un fost comisar ar putea fi client al unui cabinet de avocatură sau al unui alt cabinet de avocatură nu implică niciun risc de conflicte de interese sau de incompatibilitate în ceea ce privește obligațiile prevăzute în tratat sau în Codul de conduită al comisarilor. În plus, reclamanții fac această afirmație ca o posibilitate ipotetică, fără a furniza niciun element concret care ar putea demonstra un conflict concret în ceea ce privește acest membru al Comitetului de etică ad-hoc.

36. În observațiile lor cu privire la avizul Comisiei, reclamanții au reiterat mai întâi că plângerea lor se referă în primul rând la cerința ca membrii Comitetului ad-hoc de etică să fie independenți și să aibă un istoric impecabil al comportamentului profesional. Reclamantul consideră că numirea din nou a deputatului A a încălcat această cerință.

37. Ulterior, reclamantul a clarificat faptul că plângerea sa se referă numai la un singur membru al comisiei, membru A, și nu la Comitetul ad-hoc de etică în ansamblu [6] .

38. Reclamantul a subliniat apoi că, în conformitate cu definiția OCDE a unui „conflict de interese” [7] , ar trebui abordat riscul de conflicte de interese. În acest context, nu este relevant să se solicite dovada existenței unui anumit tip de abuz. Cu alte cuvinte, este adecvată o abordare precaută a conflictelor de interese. Pentru un organism precum Comitetul de etică ad-hoc, Comisia ar trebui să adopte o abordare precaută cu risc deosebit de scăzut în ceea ce privește conflictele de interese.

39. Reclamanții au afirmat apoi că rolul profesional al membrului A este incompatibil cu rolul său în cadrul Comitetului ad-hoc de etică. Aceștia au insistat asupra faptului că un risc inerent de conflict de interese apare atunci când membrul A exercită ambele roluri. Prin urmare, membrul A nu este un candidat adecvat pentru calitatea de membru al Comitetului ad-hoc de etică.

40. Reclamanții au declarat că nu au încercat să furnizeze și nici nu consideră că este necesar să furnizeze niciun fapt precis care să demonstreze un anumit caz de conflict de interese în ceea ce privește situațiile pe care membrul A le-a evaluat sau avizele date, în timp ce face parte din Comitetul ad hoc de etică. Motivul plângerii este, au insistat reclamanții, că un risc inerent de conflicte de interese apare atunci când membrul A, care lucrează într-o firmă de avocatură specializată în „relații guvernamentale” și care reprezintă interesele clienților corporativi pentru foștii săi colegi din cadrul Comisiei, este, de asemenea, însărcinat cu evaluarea riscului de conflicte de interese atunci când comisarii se mută în industrie sau în activități de lobby.

41. În plus, au afirmat reclamanții, Comisia prezintă opinia potrivit căreia, în absența unor fapte demonstrate care să demonstreze un conflict de interese real, apariția unui astfel de conflict nu poate exista. Reclamanții insistă asupra faptului că aceasta este o sarcină a probei nejustificat

de restrictivă. Din punctul de vedere al presei publice și al cetățenilor UE deopotrivă, care și-au exprimat neîncrederea față de numirea din nou a deputatului A, se pare că există un risc destul de evident de conflict de interese atunci când un avocat/lobbyist corporativ, despre care se știe că se întâlnește cu foștii săi colegi din cadrul Comisiei în numele clienților, este numit într-un comitet de etică însărcinat cu evaluarea implicațiilor etice ale cazurilor de tip „uși turnante” (și nu numai).

42. O perspectivă juridică pare să conducă, de asemenea, la această concluzie, au afirmat reclamantii. În 2008, Comisia a impus, în temeiul articolului 16 din statut privind prevenirea conflictelor de interese postangajare, anumite restricții privind locul de muncă al membrului A la un important cabinet de avocatură, și anume să nu intervină în nicio afacere sau dosar care a fost gestionat de serviciul membrului A în cadrul Comisiei, în timp ce membrul A era responsabil de acest serviciu, și să se abțină de la orice contact profesional cu foștii colegi, pentru o perioadă de un an. În mod evident, potrivit reclamantilor, aceste restricții au fost impuse deoarece Comisia a recunoscut că există riscul ca noul său loc de muncă în cadrul cabinetului principal de avocatură să creeze un conflict cu interesele legitime ale Comisiei.

43. În ceea ce privește observația Comisiei potrivit căreia „... cariera și profilul celor trei personalități alese în calitate de membri ai Comitetului ad-hoc de etică sunt mai presus de orice suspiciune și Comisia nu poate accepta poziția reclamantului de a pune sub semnul întrebării integritatea acestora...”, reclamantii au afirmat că consideră că membrii Comitetului ad-hoc de etică sunt cumva „peste orice suspiciune”, extrem de surprinzătoare și dificil de apărut. În cazul în care Comisia s-ar putea baza pur și simplu pe caracterul impropriu al unui individ, adică pe posibilitatea ca o persoană să fie „mai presus de orice suspiciune”, atunci nu ar fi nevoie de norme sau orientări pentru a face parte din comitetul de etică. Reclamantii au insistat apoi că plângerea lor se referă la oportunitatea numirii din nou a dlui membru A în Comitetul ad-hoc de etică, iar Comisia a încălcat normele de aderare ale Comitetului ad-hoc de etică în acest sens.” Plângerea lor nu este, au insistat ei, cu privire la acreditările etice personale ale membrului A.

44. În ceea ce privește punctul de vedere al Comisiei potrivit căruia membrii Comitetului ad-hoc de etică acționează cu deplină independență și contribuie la analiza și avizele Comitetului ad-hoc de etică, având în vedere doar competențele Comitetului ad-hoc de etică și necesitatea de a evalua compatibilitatea activităților post-birou ale foștilor comisari cu tratatele și cu Codul de conduită al comisarilor și că nu există nicio legătură și nici o interferență între procedurile Comitetului ad hoc pentru etică și orice activitate profesională care oferă consiliere juridică, în calitate de avocat, clienților unei firme de avocatură, reclamantii au remarcat că aceste opinii par să fie din nou bazate pe convingerea că membrul A este o persoană impracticabilă din punct de vedere moral. Comisia se limitează să afirme că membrul A acționează într-un mod complet independent, fără a avea în vedere alte interese. Reclamantii au întrebat, pe ce bază poate Comisia să fie sigură de acest lucru? Au solicitat reclamantilor, Comisia a investigat în detaliu fiecare dintre avizele Comitetului ad-hoc de etică și a făcut trimitere la acestea cu o listă completă de clienți ai cabinetului de avocatură al membrului A, pentru a nu se stabili nicio suprapunere?

45. Reclamantii au remarcat, de asemenea, că însăși Comisia a dezvăluit că membrul A s-a

întâlnit de două ori cu Serviciul juridic pentru a prezenta opinii juridice cu privire la propunerea de directivă privind produsele din tutun, având în același timp o firmă de tutun în calitate de client. Procedând astfel, membrul A a fost, au afirmat reclamantii, prezentând o opinie juridică cu privire la o anumită propunere de lege unui organism de elaborare a politicilor publice în numele unui client cu interese comerciale profunde în conținutul directivei respective.

Reclamantii au insistat apoi asupra faptului că orice avocat sau persoană familiarizată cu sistemul juridic sau cu lumea decizională știe că atât tratatul, cât și jurisprudența sunt deschise unor interpretări juridice diferite și adesea contradictorii. Și o parte din ceea ce face cabinetul de avocatură al membrului A este să ofere și să ofere clienților aceste tipuri de servicii de lobby, referindu-se la aceste servicii ca „relații guvernamentale” și „politică publică” (în care membru A este specializat). Aceste servicii includ oferirea de a reprezenta o interpretare juridică a unei legi existente sau propuse funcționarilor publici, care este favorabilă intereselor unui client corporativ. Firma de avocatură în cauză face publicitate acestui tip de serviciu pe pagina „strategie de advocacy politică” a site-ului său web, care le spune potențialilor clienți că „vă puteți confrunța cu perspectiva unei dezvoltări de reglementare sau a unei decizii de politică care amenință însăși natura afacerii dvs.” și că firma de avocatură în cauză poate ajuta la „modelarea legii și a politicilor pe măsură ce evoluează” prin „abordarea guvernului sau a instituțiilor UE”.

46. Reclamantii au comentat, de asemenea, punctul de vedere al Comisiei potrivit căruia membrul A nu a jucat niciun rol în lansarea unei investigații de către OLAF cu privire la fostul comisar Dalli. Reclamantii au observat că, potrivit raportului OLAF, societatea producătoare de tutun care a informat Comisia cu privire la preocupările sale legate de fostul comisar Dalli a depus mărturie că „au contactat membrul A la (numele cabinetului de avocatură) pentru a primi consiliere. La solicitarea noastră, el a contactat (un înalt funcționar al Comisiei) și am prezentat un raport scris cu privire la această chestiune.” Aceasta indică faptul că societatea producătoare de tutun a contactat membrul A în calitate de avocat/lobbyist. Aceștia au declarat că fac această concluzie pe motiv că nu este obișnuit ca o mare corporație să primească consultanță gratuită din partea firmelor multinaționale de avocatură; de obicei, în calitate de client, o astfel de corporație ar căuta și ar primi astfel de sfaturi.

47. Rezumând poziția lor, reclamantii au afirmat că nu cred că avizul Comisiei a mustrat punctele și argumentele din plângerea lor. În opinia lor, plângerea lor este valabilă în întregime. Aceștia au insistat asupra faptului că nu este oportun ca un fost funcționar al Comisiei, care reprezintă în prezent interesele clienților corporativi, să ofere consiliere cu privire la implicațiile etice ale activităților post-office ale comisarilor. Având în vedere rolurile sale concurente, aceștia au insistat că apartenența membrului A la Comitetul de etică ad-hoc prezintă un risc inerent de conflict de interese.

Evaluarea Ombudsmanului

48. Ombudsmanul constată, în primul rând, că reclamantul nu pune sub semnul întrebării acreditările etice personale ale membrului A (a se vedea punctul 43 de mai sus). Ombudsmanul insistă, de asemenea, că ancheta sa nu se referă la acreditările etice personale ale deputatului

A. Într-adevăr, după cum va rezulta din analiza de mai jos, acreditările etice personale ale membrului A sunt irelevante pentru analiza acestei chestiuni.

49. Articolul 4 din Decizia Comisiei de instituire a Comitetului ad-hoc de etică prevede că numirea membrilor Comitetului ad-hoc de etică necesită „*independența lor, un bilanț impecabil al comportamentului profesional, precum și cunoașterea temeinică a cadrului juridic existent și a metodelor de lucru ale Comisiei*” [8] Este obligația Comisiei de a se asigura că toți membrii Comitetului ad-hoc de etică îndeplinesc aceste criterii.

50. Conceptul de independență, astfel cum este utilizat în decizia Comisiei de instituire a Comitetului ad-hoc de etică, cuprinde necesitatea de a se asigura că toți membrii Comitetului ad-hoc de etică nu se află într-un conflict de interese.

51. OCDE a definit un conflict de interese ca fiind „*un conflict între îndatoririle publice și interesele private ale unui funcționar public, în care funcționarul public are interese de capacitate privată care ar putea influența în mod necorespunzător îndeplinirea atribuțiilor și responsabilităților sale oficiale.*” Ombudsmanul consideră că această definiție este adecvată pentru scopurile prezentei anchete. Ea observă că termenul „funcționar public” ar trebui înțeles ca fiind aplicabil membrilor Comitetului ad-hoc de etică atunci când aceștia își îndeplinesc rolul de membri ai Comitetului ad-hoc de etică.

52. Ombudsmanul ia act de faptul că Comisia a susținut (a se vedea punctul 30 de mai sus) că, pentru ca afirmația reclamantului să fie susținută, ar fi necesar să se indice „în ce situație” și „în ce măsură” ar exista un astfel de conflict de interese. Aceasta a adăugat apoi că reclamantul nu a furnizat niciun element factual pentru a justifica un conflict de interese real sau aparent.

53. În primul rând, Ombudsmanul subliniază că un conflict de interese care implică un membru al Comitetului ad-hoc de etică ar fi problematic, indiferent de amploarea acestuia.

54. În ceea ce privește situațiile în care ar exista un astfel de conflict de interese, Ombudsmanul ia act de faptul că reclamantul susține că membrul A, în calitatea sa de avocat pentru o firmă de avocatură majoră, acționează ca un „lobbyist”. Comisia contestă această descriere a activității membrului A. Cu toate acestea, Ombudsmanul observă că, indiferent dacă termenul „lobbyist” poate fi utilizat pentru a descrie activitatea membrului A, nu se contestă faptul că membrul A reprezintă interese private atunci când contactează Comisia. Ombudsmanul ia act de faptul că reclamantii au dat exemple de reuniune a deputatului A cu funcționari din cadrul Serviciului juridic al Comisiei, în septembrie 2011 și septembrie 2012, reprezentând interesele unei societăți din sectorul tutunului. Comisia nu contestă această afirmație factuală, ci insistă pur și simplu asupra faptului că contactele deputatului A cu Serviciul juridic al Comisiei s-au limitat la chestiuni juridice legate de „Directiva privind tutunul” și că, prin urmare, aceste contacte nu constituie „lobbying”. În concluzie, nu se contestă faptul că membrul A a contactat serviciile Comisiei „reprezentând” interesele părților private în fața Comisiei.

55. Chiar dacă o astfel de activitate (juridică) de reprezentare a deputatului A nu este numită lobby, aceasta este problematică din următoarele motive.

56. Ombudsmanul observă din nou că există un conflict de interese real atunci când există „*un conflict între îndatoririle publice și interesele private ale unui funcționar public, în care funcționarul public are interese de capacitate privată care ar putea influența în mod necorespunzător îndeplinirea atribuțiilor și responsabilităților sale oficiale*” (sublinierea noastră). Aspectul dacă un funcționar public își modifică efectiv comportamentul ca urmare a unui conflict de interese este lipsit de relevanță în ceea ce privește stabilirea existenței unui conflict de interese între interesele private și interesele publice ale funcționarului public, care *ar putea* influența în mod necorespunzător exercitarea funcțiilor și a responsabilităților sale oficiale. Perspectiva sau chiar probabilitatea ca un funcționar public să *poată* fi influențat de interese private este esențială pentru a stabili existența unui conflict de interese. În timp ce orice exemplu concret de conflict de interese care modifică efectiv comportamentul unui funcționar public ar fi într-adevăr foarte grav, faptul că nu s-a demonstrat existența unui astfel de exemplu este lipsit de relevanță în ceea ce privește existența sau absența unei situații de conflict de interese.

57. Ca atare, este irelevant pentru Comisie să sugereze reclamantilor că aceștia nu au furnizat niciun element factual pentru a justifica un conflict de interese real sau aparent în raport cu situațiile (deja) evaluate de Comitetul ad-hoc de etică (a se vedea punctul 30 de mai sus). Ar putea fi cazul, observă Ombudsmanul, că toate aceste situații au fost evaluate în mod corect.

58. Mai degrabă, este relevant să se stabilească dacă natura intereselor private reprezentate de deputatul A *ar putea* influența o decizie luată în cadrul rolului său în cadrul Comitetului ad-hoc de etică.

59. În ceea ce privește natura specifică a rolului membrului A în sectorul privat, Ombudsmanul înțelege că activitatea juridică reprezentativă a membrului A variază de la simpla colectare de informații de la funcționarii Comisiei în numele unui client până la încercarea de a convinge funcționarii Comisiei de un argument juridic în numele unui client. Pentru a-și desfășura cu succes activitatea de reprezentare a intereselor (juridice) ale clienților în fața Comisiei, membrul A are nevoie în primul rând de accesul la personalul Comisiei. Într-adevăr, deputatul A a căutat și a obținut un astfel de acces în trecut și este probabil să continue să facă acest lucru. Deși, desigur, oricărui membru al publicului ar trebui să i se permită să solicite reuniuni personalului Comisiei, este rezonabil să se considere că **nivelul** de acces pe care l-a avut o persoană *ar putea* fi influențat în mod necorespunzător de faptul că persoana respectivă are o influență semnificativă asupra perspectivelor de angajare ulterioare mandatului comisarilor. În concluzie, participarea membrului A la stabilirea perspectivelor de angajare a comisarilor reprezintă o povară semnificativă pentru personalul Comisiei care îl întâlnește pe membrul A în calitate de avocat care reprezintă clienții.

60. În concluzie, este posibil ca anumiți membri ai personalului să nu fie dispuși să refuze o întâlnire cu deputatul A, având în vedere rolul său continuu în cadrul Comitetului ad-hoc de etică.

61. De asemenea, nu se poate exclude faptul că, în ceea ce privește aspecte concrete,

membrii personalului ar putea fi mai puțin dispuși să respingă argumentele prezentate de deputatul A atunci când își desfășoară activitatea de reprezentare a intereselor (juridice) ale clienților în fața Comisiei.

62. De asemenea, membrii personalului pot fi mai puțin dispuși să nu furnizeze, la cererea deputatului A, informații utile și informații cu privire la activitatea Comisiei.

63. În concluzie, din nou, faptul că membrul A va participa la stabilirea perspectivelor de angajare a comisarilor reprezintă o povară semnificativă pentru personalul Comisiei care îl întâlnește pe membrul A în calitate de avocat care reprezintă clienții.

64. Simplul fapt că există astfel de *riscuri* este problematic. Nu este suficient să se afirme că scenariile potențiale de mai sus nu au avut (încă) loc. Mai degrabă, este suficient să observăm că este rezonabil să ne temem că acestea *ar putea* avea loc, având în vedere natura rolului membrului A care reprezintă interesele private și natura rolului său în Comitetul ad-hoc de etică.

65. Scenariile potențiale de mai sus au un impact direct asupra stabilirii dacă membrul A se află el însuși într-un conflict de interese. Prin numirea membrului A în cadrul Comitetului ad-hoc de etică, Comisia îl pune pe membrul A înseși în situația de a se pronunța cu privire la perspectivele de angajare după încheierea contractului de muncă ale persoanelor care ar fi putut influența în mod direct succesul sau eșecul membrului A care reprezintă interesele juridice ale clienților săi în fața Comisiei. Indiferent de acreditările etice personale ale oricărui membru al Comitetului de etică ad-hoc, nu se poate garanta că un astfel de membru nu poate fi influențat din greșeală spre clemență față de cei care au favorizat interesele sale private și viceversa.

66. Ombudsmanul subliniază, în acest sens, că noțiunea de conflict de interese urmărește să garanteze că nu apare nicio situație în care o persoană *ar putea* fi influențată de interese private atunci când îndeplinește o funcție publică. Simpla posibilitate de apariție a unei astfel de influențe este cea pe care noțiunea de conflict de interese urmărește să o abordeze. Ca atare, în cazul în care o persoană are un rol care reprezintă interese private care *ar putea* influența modul în care își exercită rolul în cadrul Comitetului ad-hoc de etică, persoana respectivă nu ar trebui să fie numită în comitetul ad-hoc de etică.

67. Ombudsmanul consideră, în lumina analizei prezentate mai sus, că membrul A are un rol care reprezintă interese private, care ar putea avea un impact negativ asupra modului în care își exercită rolul în cadrul Comitetului ad-hoc de etică.

68. Pentru a ajunge la această concluzie, Ombudsmanul a examinat, de asemenea, cu atenție toate argumentele prezentate de reclamant și de Comisie cu privire la faptul că cabinetul de avocatură al membrului A nu figurează în registrul de transparență. Ombudsmanul observă că, în cazul în care cabinetul de avocatură în cauză ar fi decis să se alăture Registrului de transparență, acest lucru nu ar diminua în niciun fel problemele identificate de Ombudsman mai sus. Ca atare, Ombudsmanul nu consideră că faptul că cabinetul de avocatură al deputatului A nu figurează în Registrul de transparență este în niciun fel determinant pentru constatarea de la punctul precedent.

69. În ceea ce privește argumentele detaliate prezentate de reclamant și de Comisie în legătură cu rolul membrului A în aducerea în atenția Comisiei a preocupărilor cu privire la fostul comisar Dalli, Ombudsmanul consideră că este relevant doar să ia act de următoarele. Ombudsmanul observă că, potrivit reclamantilor (a se vedea punctul 46 de mai sus), societatea producătoare de tutun a depus mărturie că l-a contactat pe deputatul A la cabinetul său de avocatură „pentru a primi consiliere” (cu privire la modul de abordare a preocupărilor sale cu privire la presupusele acțiuni ale fostului comisar Dalli). Societatea producătoare de tutun a precizat în continuare că, la cererea sa, membrul A a contactat un înalt funcționar al Comisiei în legătură cu preocupările societății producătoare de tutun. Acest lucru indică, notează Ombudsmanul, că societatea producătoare de tutun l-a contactat pe deputatul A în calitate sa de avocat. Prin urmare, Ombudsmanul consideră că, în calitate de fost funcționar, membrul A a contactat Comisia, atât de neconceput, cât și de naivitate.

70. În ceea ce privește argumentele detaliate prezentate de reclamant cu privire la imposibilitatea de a identifica clienții membrului A și ai cabinetului său de avocatură, este suficient să se constate că chiar și un exemplu de membru A care contactează Comisia în rolul său de reprezentare a intereselor private ar fi problematic. Astfel cum a arătat ea la punctul 53 de mai sus, amplasarea unui astfel de conflict de interese este lipsită de relevanță. Nu ar trebui tolerat niciun conflict de interese care să implice membri ai Comitetului de etică ad-hoc. În acest sens, nu există niciun litigiu între Comisie și reclamant cu privire la faptul că membrul A s-a întâlnit de două ori cu Serviciul juridic al Comisiei pentru a prezenta opinii juridice cu privire la propunerea de directivă privind produsele din tutun, având în același timp o firmă de tutun în calitate de client. Ca atare, Ombudsmanul nu consideră că este determinant, pentru a ajunge la o concluzie cu privire la prezenta afirmație, să analizeze în continuare această chestiune.

71. La 26 noiembrie 2013, Ombudsmanul a trimis o scrisoare vicepreședintelui Comisiei Șefčovič, subliniind raționamentul de mai sus și observând că acest raționament ar putea sprijini un posibil proiect de recomandare viitor adresat Comisiei, solicitând revocarea numirii membrului A în cadrul Comitetului ad-hoc de etică.

72. La 18 decembrie 2013, Comisia, în briefingul său de presă de la prânz, a declarat că a decis să îl înlocuiască pe deputatul A în calitate de membru al Comitetului ad-hoc pentru etică. Acesta a adăugat că membrul A a informat recent Comisia că dorește să demisioneze din calitate de membru al Comitetului ad-hoc pentru etică. Președintele Comisiei i-a mulțumit deputatului A pentru rolul său important în furnizarea de consiliere independentă și imparțială pe o perioadă de patru ani. Comisia și-a confirmat, de asemenea, aprecierea față de activitatea celorlalți doi membri ai Comitetului ad-hoc de etică, care, potrivit acesteia, au fost de acord să continue să fie membri ai Comitetului ad-hoc de etică.

73. Tot la 18 decembrie 2013, Ombudsmanul a emis un comunicat de presă prin care salută decizia Comisiei de a numi un nou șef al Comitetului său ad-hoc pentru etică. Ea a declarat: „A fost în joc credibilitatea Comitetului ad-hoc de etică al Comisiei. Mă bucur că Comisia mi-a urmat sfatul de a numi un nou șef. A fost dificil de susținut că activitățile legate de client ale șefului anterior nu constituiau un potențial conflict de interese. Este important ca suspiciunile

publicului european să poată fi acum înlăturate.”

74. Reclamanții, tot la 18 decembrie 2013, au emis un comunicat de presă prin care salutau decizia Comisiei de a urma avizul Ombudsmanului prin înlocuirea membrului A în calitate de președinte al Comitetului ad hoc de etică al Comisiei. Aceștia au adăugat că deputatul A nu ar fi trebuit să fie numit niciodată în 2009, cu atât mai puțin numit din nou în 2012. Acestea au afirmat că este șocant faptul că Comisia nu a luat în considerare riscul de conflicte de interese în acest caz, chiar și atunci când reclamanții și-au exprimat îngrijorarea. Aceștia au adăugat că această „saga regretabilă” ar trebui să provoace o revizuire en gros a modului în care Comisia gestionează problemele legate de conflictele de interese.

75. Având în vedere acțiunile decisive ale Comisiei de a trata acuzațiile reclamanților cu privire la numirea din nou a membrului A în Comitetul ad-hoc de etică, Ombudsmanul constată că Comisia a soluționat acest aspect al plângerii.

B. Afirmatia și afirmația conexă potrivit căreia Comitetul de etică ad-hoc nu este suficient de transparent

76. Reclamantul a susținut că activitățile Comitetului ad-hoc de etică nu sunt suficient de transparente. Aceștia au insistat asupra faptului că Comisia ar trebui să adopte o politică proactivă în materie de transparență, constând în (a) publicarea online a CV-urilor și a declarațiilor de interese ale membrilor Comitetului ad-hoc de etică, așa cum este cazul consilierilor speciali ai Comisiei; (b) îmbunătățirea transparenței online atât în ceea ce privește membrii Comitetului de etică ad-hoc, cât și deciziile acestuia.

77. În avizul său transmis Ombudsmanului, Comisia a indicat că va dedica o pagină specifică pe site-ul său EUROPA Comitetului ad-hoc de etică, cu privire la care va publica decizia Comisiei de creare a Comitetului ad-hoc de etică și deciziile de numire a membrilor Comitetului ad-hoc de etică. Acesta va include, de asemenea, CV-urile acestora, precum și o declarație pe propria răspundere care să ateste absența conflictelor de interese între funcția lor de membru al Comitetului de etică ad-hoc și celelalte activități sau interese ale acestora. Comisia a afirmat că are în vedere, de asemenea, publicarea unui extras din avizele formale ale Comitetului ad-hoc pentru etică (protejând în același timp datele cu caracter personal).

78. În observațiile sale cu privire la avizul Comisiei, reclamanții au salutat eforturile propuse pentru a spori transparența Comitetului ad-hoc de etică. Cu toate acestea, aceștia au remarcat că publicarea declarațiilor care afirmă că nu există conflicte de interese pe o astfel de pagină de internet nu înlocuiește asigurarea faptului că membrii Comitetului ad-hoc de etică nu sunt, de fapt, supuși riscului de conflicte de interese. În plus, aceștia au afirmat că, în calitate de clienți ai unui membru al Comitetului de etică ad-hoc sunt extrem de relevanți pentru determinarea potențialelor conflicte de interese, o astfel de pagină de internet ar trebui să includă o declarație completă a clienților unui membru. Reclamanții au sugerat că crearea acestei pagini web ar trebui să facă parte din procesul de clarificare a ceea ce constituie un risc de conflict de interese și să facă parte dintr-un angajament mai larg față de o abordare mai solidă, care ar trebui să

include stabilirea proceselor pe care Comisia le va urma pentru a evalua și a preveni un astfel de risc.

Evaluarea Ombudsmanului

79. Ombudsmanul ia act de angajamentul Comisiei de a dedica Comitetului ad-hoc de etică o pagină specifică pe site-ul său EUROPA, publicând deciziile relevante ale Comisiei de creare a Comitetului ad-hoc de etică și de numire a membrilor săi, a CV-urilor acestora, precum și a unei declarații pe propria răspundere care să ateste absența conflictelor de interese între funcția lor de membru al Comitetului ad-hoc de etică și celelalte activități sau interese ale acestora.

Comisia a afirmat că are în vedere, de asemenea, publicarea unui extras din avizele formale ale Comitetului ad-hoc pentru etică (protejând în același timp datele cu caracter personal).

Ombudsmanul consideră că, dacă este pus în aplicare, acest angajament poate contribui la îmbunătățirea semnificativă a transparenței atât în ceea ce privește membrii Comitetului ad-hoc de etică, cât și în ceea ce privește deciziile Comitetului ad-hoc de etică. În această privință, deși Ombudsmanul consideră că nu sunt necesare anchete suplimentare cu privire la acest aspect al plângerii, Ombudsmanul consideră oportun să emită o nouă observație.

C. Afirmarea potrivit căreia Comisia ar trebui să înființeze un comitet de etică independent

80. Reclamanții consideră că, pe termen lung, Comisia ar trebui să înființeze un comitet de etică independent, cu un mandat mai larg și mai bine definit decât Comitetul ad-hoc de etică existent, care se ocupă în principal de aspectele postangajare. Ei afirmă că acest comitet ar trebui să fie pe deplin independent și compus din experți în etica administrației publice.

81. În avizul său transmis Ombudsmanului, Comisia a explicat că a propus anterior înființarea unui grup consultativ interinstituțional privind standardele în viața publică [9], cu misiunea de a oferi consiliere cu privire la principiile generale ale eticii profesionale aplicabile instituției, excluzând în același timp posibilitatea de a monitoriza cazurile individuale [10]. Acest proiect nu a beneficiat de sprijin din partea Consiliului și a Parlamentului European. Astfel, la 21 octombrie 2003, Comisia a decis să înființeze propriul comitet ad-hoc pe probleme de etică. Domeniul de competență al acestei comisii a fost extins în 2011, odată cu adoptarea de către Comisie a noului său cod de conduită pentru comisari, care cuprinde în prezent o competență consultativă în ceea ce privește compatibilitatea activităților post-office ale foștilor comisari și perioada de incompatibilitate, după caz, precum și posibilitatea de a emite avize la cererea președintelui cu privire la orice chestiune etică generală referitoare la interpretarea Codului de conduită al comisarilor. Prin urmare, Comisia consideră că dispune de un cod solid și că normele și procedurile sale actuale asigură aplicarea unor standarde etice ridicate.

82. În observațiile sale cu privire la avizul Comisiei, reclamanții au observat că faptul că Consiliul și Parlamentul nu au fost de acord cu un organism etic interinstituțional în perioada 2000-2003 nu împiedică Comisia să înființeze un comitet etic independent corespunzător pentru

Comisie, în locul Comitetului ad-hoc de etică existent.

83. Reclamantii, în comunicatul lor de presă din 18 decembrie 2013, care a reacționat la înlocuirea membrului A, au solicitat ca Comitetul ad-hoc de etică al Comisiei să fie înlocuit cu un comitet de etică complet independent, în cadrul căruia membrii să provină din experți din cadrul administrației naționale de etică. Astfel de persoane nu ar trebui să aibă, au adăugat ei, o istorie în cadrul Comisiei.

Evaluarea Ombudsmanului

84. Ombudsmanul consideră că este prematur să se adopte o poziție cu privire la această afirmație, având în vedere evoluțiile foarte recente în ceea ce privește înlocuirea deputatului A. Ea va analiza dacă este oportun să se examineze această chestiune în lumina evoluțiilor viitoare legate de funcționarea Comitetului ad-hoc de etică reconstituit. Prin urmare, nu se justifică nicio anchetă suplimentară în acest moment cu privire la cea de a treia cerere.

D. Concluzii

Pe baza anchetelor sale cu privire la această plângere, Ombudsmanul o încheie cu următoarea concluzie:

Prin înlocuirea membrului A în calitate de membru al Comitetului ad-hoc de etică, Comisia a luat măsurile necesare pentru a soluționa prima afirmație privind numirea membrului A în Comitetul ad-hoc de etică.

Nu sunt necesare investigații suplimentare în ceea ce privește a doua afirmație și a doua și a treia cerere.

Comisia și reclamantul vor fi informați cu privire la această decizie.

Observație suplimentară

Comisia ar trebui să își respecte angajamentul de a crea o pagină specifică pe site-ul său EUROPA referitoare la Comitetul ad-hoc de etică și la activitatea acestuia.

Emily O'Reilly

Adoptată la Strasbourg la 19 decembrie 2013

[1] Comitetul ad-hoc de etică a fost instituit prin Decizia C(2003) 3750 a Comisiei din 21 octombrie 2003.

[2] Disponibil la adresa http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/pdf/code_conduct_en.pdf
[Link]

[3] Orice astfel de decizie a Comisiei s-ar întemeia pe articolul 245 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) articolul 245 din TFUE prevede că comisarii se abțin de la orice acțiune incompatibilă cu atribuțiile lor. Aceasta adaugă că, atunci când se alătură Comisiei, aceștia se angajează solemn ca, atât în timpul mandatului, cât și după încheierea mandatului, să respecte obligațiile care decurg din acestea și, în special, obligația lor de a se comporta cu integritate și discreție în ceea ce privește acceptarea, după încetarea mandatului, a anumitor numiri sau beneficii. În cazul unei încălcări a acestor obligații, Curții de Justiție i se poate solicita să decidă ca, în funcție de circumstanțe, comisarul în cauză fie să fie pensionat în mod obligatoriu în conformitate cu articolul 247, fie să fie privat de dreptul său la pensie sau la alte prestații.

[4] Mandatele celor trei membri ai Comitetului ad-hoc de etică au fost reînnoite în decembrie 2012 pentru un al doilea mandat de trei ani.

[5] Având în vedere formularea avizului Comisiei, care se referă la toți membrii Comitetului ad-hoc de etică, Ombudsmanul consideră necesar să sublinieze, aici, că, deși reclamantii își exprimă îngrijorarea cu privire la apartenența membrului A la Comitetul ad-hoc de etică, aceștia nu ridică probleme în ceea ce îi privește pe ceilalți doi membri ai Comitetului ad-hoc de etică.

[6] A se vedea nota de subsol 5 de mai sus.

[7] Definiția dată de OCDE unui „conflict de interese” este: „un conflict între datoria publică și interesele private ale unui funcționar public, în care funcționarul public are interese private care ar putea influența în mod necorespunzător îndeplinirea atribuțiilor și responsabilităților sale oficiale”.

[8] Decizia C(2003) 3750 a Comisiei din 21 octombrie 2003

[9] Comisia [COM(2000) 200 final].

[10] [COM(2000) 200 final și SEC(2000) 2077 final].